

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4649/2018
15.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Милинковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Веран Панић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5504/17 од 10.05.2018. године, у седници одржаној 15.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5504/17 од 10.05.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П бр.1206/16 од 07.07.2017. године, ставом првим изреке, исправљеним решењем истог суда и истог броја од 20.08.2017. године делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и утврђено да су тужилац и тужени сувласници и то тужилац са сувласничким уделом од 5/8, а тужени са уделом од 3/8, на непокретностима ближе описаним овим ставом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у којем је тражио да се утврди да је сувласник са уделом од 5/8 на објектима 5 и 6 постојећим на кп бр. ... КО ..., уписаним у ЛН бр. Ставом трећим изреке, тужба је одбачена у делу у коме је тужилац тражио да се утврди да је сувласник са уделом 5/8 на објекту број 1 породична стамбена зграда и објекту број 2, постојећих на кп бр. ... КО ..., уписаној у ЛН бр. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде трошкова спора исплати износ од 117.495,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5504/17 од 10.05.2018. године, наведена првостепена пресуда је у ставовима првом и четвртим изреке, преиначена, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да су он и тужени сувласници и то тужилац са уделом од 5/8 а тужени са уделом од 3/8 на кат. парцели ... КО ..., која одговара катастарској парцели ... КО ... по старом оператру, а коју чине: земљиште „...“ под зградом, земљиште уз зграду, и воћњак треће класе, грађевинско земљиште изван грађевинског подручја, све у укупној површини од 0.55,92 ха, на објекту бр.3, две гараже са поткровљем изнад и помоћној згради број 4, а која одговара кп бр. ... и

... КО ... по старом операту, као и на кп бр. ... КО ..., њива четврте класе и кп бр. ... њива четврте класе, означене површине, а које одговарају кп бр. ... по старом операту, кп бр. ... КО ... воћњак треће класе, означене површине, која по старом операту одговара кп бр. ..., КО ..., кп бр. ... ливада треће класе означене површине и кп бр. ... КО ..., ливада треће класе, пољопривредно земљиште означене површине, које одговарају кп бр. ... КО ... старом операту, кп бр. ... КО ..., воћњак треће класе и кат. парцела ... неплодно земљиште означене површине које одговарају кп бр. ... КО ... по старом операту, пољопривредно земљиште, а све су уписане у ЛН бр. ... КО ... и на кп бр. ... КО ..., шума прве класе, уписана у ЛН бр. ... КО ..., што је тужени дужан признати и трпети да се тужилац упише у јавним књигама као сувласник на наведеним непокретностима са уделом од 5/8. Тужилац је обавезан да туженом на име накнаде трошкова првосепеног поступка исплати 130.500,00 динара и 12.000,00 динара на име накнаде трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 55/14) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, али да није основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су син и отац који су уписани у ЛН бр. ... КО ... и у ЛН бр. ... КО ..., као сувласници непокретности описаних ставом првим изреке побијане пресуде са уделима од по $\frac{1}{2}$. Помоћни објекти постојећи на кат. парцели ... КО ... су такође уписани на њих двојицу са истим уделима. Породична стамбена зграда – објекат 1 и објекат 2 уписани су као искључива својина туженог ББ, али је између истих парничних странака у току парнични поступак ради утврђења права сувласништва на ова два објекта. Тужилац – син је својину на спорним непокретностима (у том уделу) стекао на основу поравнања закљученог у предмету Окружног суда у Ваљеву П бр.537/69 од 26.09.1969. године, а на основу кога је извршена деоба на спорним парцелама између оца туженог сада пок. ВВ и тетке туженог ГГ, према коме је њој признато право својине са $\frac{1}{2}$ на кат. парцелама број ..., све КО Овим истим поравнањем ГГ је потом свој сувласнички удео поклонила тужиоцу (с тим да је у корист сада пок. ВВ и његовог сина ББ - овде туженог, било установљено право доживотног уживања наведене имовине). Уговором о доживотном издржавању који је закључен и оверен у предмету Општинског суда у Ваљеву Р бр.100/82 од 17.02.1982. године, прималац издржавања сад пок. ВВ пренео је туженом (свом сину) као даваоцу издржавања после смрти сву своју непокретну и покретну имовину која се буде затекла у моменту смрти. Према фотокопији овога уговора која се налази у овим списима, ту имовину чини катастарска парцела бр.986/2 са кућом и зградама на истој, по старом операту, што одговара садашњој кат. парцели бр. ... КО ..., док је у погледу осталих непокретности фотокопија уговора нечитка. Иако је у погледу осталих непокретности фотокопија овог уговора нечитка, првостепени суд је у пресуди констатовао и утврдио да предмет тог уговора чине и катастарске парцеле

број: ..., половина штале на кат. парцели бр. ... и право коришћења бунара на истој кат. парцели, све у КО Решењем Општинског суда у Ваљево – земљишно књижно одељење Дн бр.1976/95 од 16.11.1995. године, које не садржи печат правноснажности, констатовано је да је на основу уговора о доживотном издржавању од 17.02.1982. године и правноснажног решења О бр.408/93 од 06.05.1995. године дозвољен отпис катастарских парцела ... из А листа ЗКУЛ бр. ... КО ..., досадашње власништво ВВ, које су приписане у власништво ББ, овде туженог. Родитељи тужиоца – тужени ББ и сада пок. ДД су били у браку од 29.12.1957. године све до ДД смрти године. Решењем Основног суда у Ваљево О бр.3102/11 од 27.09.2012. године обустављен је поступак расправљања њене заоставштине због непостојања имовине, а једини њени законски наследници су овде парничне странке. Тужени и сада пок. ДД су живели у заједничком домаћинству са пок. ВВ (оцем туженог) и заједно су обрађивали имање, па је утврђено да је ДД учествовала у извршењу овог уговора о доживотном издржавању који је извршен у целости. На основу налаза и мишљења судског вештака геодетске струке и уверења РГЗ СК Ваљево од 09.10.2012. године извршена је идентификација предметних катастарских парцела старог оператата КО ..., сада уписаних у ЛН бр. ... КО ... и утврђено да оне одговарају катастарским парцелама нових ознака идентификованих на начин утврђен ставом првим изреке побијане пресуде. На основу налаза судског вештака идентификовани су и постојећи објекти на кат. парцели ... и то главни означен као објекат 1, објекат број 2 и помоћни објекти, за које је утврђено да су једино помоћни објекти ознака 3 и 4 постојали у време закључења наведеног уговора о доживотном издржавању.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је катастарске парцеле означене ставом првим изреке побијане пресуде, тужени стекао на основу уговора о доживотном издржавању од 17.02.1982. године закљученим са својим покојним оцем ВВ који је располагао својом целом имовином иако је уствари могао да располаже само са половином (1/2 делова), због претходно закљученог судског поравнања од 26.09.1969. године којим је извршена деоба права власништва на спорним катастарским парцелама између њега и ГГ. Затим, да су овај уговор о доживотном издржавању извршавали заједнички у току трајања њихове брачне заједнице, тужени и његова супруга сада пок. ДД, те да стога представља њихову заједничку имовину на основу члана 171. Породичног закона и да су зато њихови удели једнаки, на основу члана 180. став 2. истог закона, што значи да им сваком од њих припада по половина од 1/2, односно по 1/4 делова.

Како је тужилац као њен син законски наследник сада пок. ДД из првог наследног реда, првостепени суд је следом тога закључио да је зато његов сувласнички удео на наведеним непокретностима по основу наслеђа иза мајке 1/8 делова, што заједно са његовим сувласничким уделом по основу наведеног судског поравнања од 1/2 идеалних делова износи укупно 5/8 идеалних делова, због чега је усвојио његов тужбени захтев утврдивши да му припада право сувласништва на наведеним кат. парцелама у том идеалном уделу. Те да му следом тога припада и право сувласништва на помоћним објектима означеним као број 3 и 4 који су једино постојали у моменту закључења уговора о доживотном издржавању поред старог стамбеног објекта означеног као објекат број 1.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог заузео становиште да се не може прихватити чињенични закључак првостепеног суда у погледу садржине уговора о доживотном издржавању јер се ради о нечиткој фотокопији тог уговора. Имао је у виду да је другостепеним решењем Гж 3631/14 од 18.05.2016. године, донетим у истом поступку, већ указивано на недостатке овог писменог доказа у смислу да је делимично нечитак а делимично непотпун, али да до закључења главне расправе суду није достављен оригинални примерак тог уговора нити предложено да се изврши увид у списе овере. Из тог разлога, другостепени суд сматра да се није могло поуздано утврдити која је то конкретно имовина била предмет наведеног уговора о доживотном издржавању, па самим тим ни имовина на којој би сада пок. ДД имала свој удео по основу стицања у браку са туженим. Додатни аргумент другостепеног суда је био и тај да тужилац није доставио правноснажно оставинско решење иза смрти сада пок. ВВ, да би се утврдило која је имовина била предмет тог оставинског поступка, посебно имајући у виду да је земљишно књижним решењем Општинског суда у Ваљеву од 16.11.1995. године (које не садржи клаузулу правноснажности) констатовано да се на основу наведеног уговора о доживотном издржавању али и правноснажног решења О бр.408/93 од 06.05.1995. године (донетог иза пок. ВВ) дозвољава отпис три катастараске парцеле и то: кат. парцеле ... КО ... које су биле власништво пок. ВВ и да исте постају власништво овде туженог.

Из свих изложених разлога, другостепени суд је оценио да се не може прихватити закључак првостепеног суда да су предметне катастараске парцеле биле предмет наведеног уговора о доживотном издржавању, да би се следом тога утврђивали удели супружника у стицању ове имовине. Односно да је остало нејасно на основу чега је (од два наведена основа из земљишно књижног решења) тужени уписан као власник са $\frac{1}{2}$ делова катастарских парцела које су предмет тужбеног захтева. Уколико је на основу правноснажног оставинског решења донетог иза смрти пок. ВВ тужени стекао право својине на неким од спорних катастарских парцела по основу законског наслеђивања, то би представљало његову посебну имовину на основу члана 168. став 2. Породичног закона, на којој сада пок. ДД не би могла да стекне право сусвојине по основу стицања у браку. Из ових разлога је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Паушални су и неосновани ревизијски наводи тужиоца којима побија другостепену пресуду због погрешне примене материјалног права. Напротив, и по становишту овога суда другостепени суд је дао јасне и аргументоване разлоге засноване на правилној примени материјалног права.

Нису основани ревидентови наводи да је другостепени суд учинио битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 394. став 1. ЗПП јер је без одржаног рочишта за главну расправу утврдио другачије чињенично стање од оног утврђеног у првостепеној пресуди, с обзиром да овде није реч о утврђењу другачијег чињеничног стања, већ је другостепени суд извео другачији чињенични закључак на основу писменог доказа – фотокопије наведеног уговора о доживотном издржавању, који је прочитан и као доказ изведен у проведеном првостепеном поступку.

Правилно је донета и одлука о трошковима поступка на основу члана 165. став 2. а у вези чланова 153. и 154. ЗПП.

Из изложених разлога, одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. ЗПП.

Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић